Drift- och skötselinstruktion
Frånluftsvärmepump

Instruktionen beskriver den egenkontroll och skötsel som du som ägare själv kan utföra, vilka arbeten som ska utföras av behörigt företag och hur du agerar vid larm och fel.

Sammanfattning

- Filtret i pumpen är det viktigaste. Ett igensatt filter ger sämre luft och mindre värme.
- Luft ska kunna komma in och ut. Donen och uteluftsventilerna ska vara rena och öppna.
- Stäng inte av ventilationen. Pumpen behöver ett jämnt luftflöde.
- Köksfläkten får inte kopplas till pumpen.

Ägarens ansvar

Pumpen innehåller köldmedium, en fluorerad växthusgas. Installation, service på köldmediekretsen, läckagekontroll och flytt får bara göras av ett certifierat företag, och du ska kontrollera att firman har giltigt certifikat. De flesta villapumpar är så små att de inte kräver återkommande läckagekontroll. Mängden står på typskylten i ton CO2e. Är den 5 ton eller mer ansvarar du för att kontrollen blir gjord. Fråga firman om du är osäker. Certifieringsorganen, till exempel INCERT, har listor över certifierade företag. För en villa med frånluftsvärmepump krävs bara den första ventilationskontrollen (OVK), plus en ny om ventilationen byggs om.

Dokumentation

Manual, intyg, OVK-protokoll och servicehistorik. Fota typskylten. Skriv upp vilken filtertyp pumpen har.

VID HUSKÖP ELLER NY INSTALLATION

Första åtgärder

1. **Fota typskylten och leta upp manualen.**
   Där står vilket filter pumpen har och hur ofta det ska bytas.
2. **Byt eller rengör filtret nu.**
   Skriv datumet på filtret eller i telefonen.
3. **Boka en genomgång.**
   Be en firma kontrollera luftflödet och visa dig inställningarna för värme och varmvatten.

---

5 %

lägre energianvändning för uppvärmningen för varje grad du sänker inomhustemperaturen, enligt Energimyndigheten.

Pumpen tar värmen ur luften som ventileras ut. Ju mindre luft som går ut, desto mindre värme finns att hämta, och desto fuktigare blir det inne.

OBSERVERA

Filterbyte enligt manualen är den viktigaste egenkontrollen.

Ventilation och filter

> **Säkerhet**
>
> Bryt strömmen med pumpens strömbrytare eller säkringen i elcentralen, enligt manualen. Slå på igen så fort du är klar, och dröj inte när det är kallt ute. Gör det innan du öppnar luckan till filtret. Öppna aldrig köldmediekretsen.

Filtret

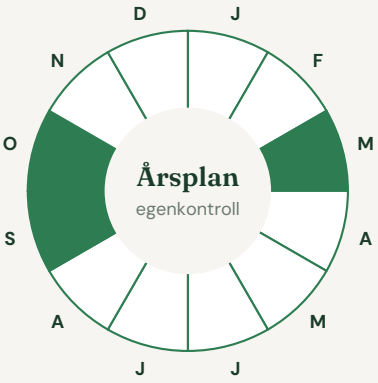
- Rengör eller byt filtret så ofta som manualen säger. Många pumpar påminner i displayen.
- Skriv datumet på filtret.

Donen och uteluftsventilerna

- Torka eller dammsug donen i kök, badrum och tvättstuga.
- Tar du ner ett don: sätt tillbaka det på samma plats utan att vrida på det. Varje don är inställt för rätt mängd luft.
- Uteluftsventilerna i fönster eller vägg ska vara öppna och rena. Utan luft in blir det ingen luft ut.

Spillvattnet

- Titta på spillvattenkoppen, där pumpens kondensvatten rinner ut, och golvbrunnen så att de inte är igensatta.
- Häll vatten i en golvbrunn som sällan används, så att den inte torkar ut och börjar lukta.
- Köksfläkten får inte anslutas till pumpen.

Vår och höst: filter, don och spillvatten

Enligt manualen: byt filtret

BEGREPP

Frånluft
Luften som sugs ut ur huset genom donen i kök, bad och tvätt.

Ventilationsdon
Ventilerna i taket eller väggen där luften sugs ut.

Uteluftsventil
Ventilen i fönster eller vägg där frisk luft kommer in.

OVK
Obligatorisk ventilationskontroll. För villor med frånluftspump görs den när systemet installeras.

KONTROLLERA ATT RÄTT INSTRUKTION ANVÄNDS

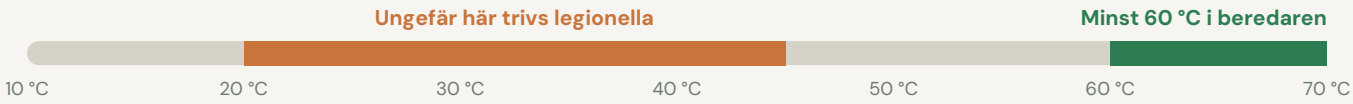
Luft/luft: Låda ute, och en innedel på väggen som blåser varm luft.

Luft/vatten: Låda ute, och värmen kommer ut i element eller golvvärme.

Bergvärme: Ingen låda ute. Ett borrhål på tomten och en pump inne.

Frånluft: Ingen låda ute. Pumpen sitter ihop med husets ventilation.

Värmesystem och varmvatten

Värmen

- Värmekurvan styr hur varmt elementvattnet blir när det blir kallt ute. Ändra lite i taget och vänta ett dygn.
- Titta på tryckmätaren några gånger per år. Rätt tryck står i manualen. Fyll långsamt och håll ögonen på mätaren.
- Säkerhetsventilerna kontrolleras enligt manualen. Vrid försiktigt, vattnet kan vara hett.
- När det är riktigt kallt hjälper elpatronen till. Det är normalt.

Varmvattnet

Legionella är en bakterie som trivs i ljummet vatten och kan ge en allvarlig lunginfektion. Boverkets råd är därför att vatten som står i beredaren inte ska understiga 60 °C. Låt pumpens program för extra uppvärmning vara på, och fråga firman innan du sänker.

Fukt

Imma på insidan av fönstren eller unken luft? Kolla filtret, donen och uteluftsventilerna först.

Källa: tillverkarnas manualer

BEGREPP

Elpatron

Elelementet som hjälper pumpen när det är kallt.

Ring en firma om

- pumpen larmar eller visar en felkod som kommer tillbaka.
- filterlarmet inte försvinner efter byte.
- det blir fuktigt, immigt eller unket inne trots rena filter och don.
- det finns vatten på golvet, eller trycket sjunker gång på gång.
- **Brännlukt, rök eller gnistor:** bryt strömmen. Vid brand, ring 112.

OBSERVERA

Stäng inte av ventilationen. Det ger sämre inomhusluft, risk för fukt och sämre värmeåtervinning.

Ansvarsfördelning

Ägaren
Löpande egenkontroll

- Rengör eller byter filtret
- Håller donen rena
- Tittar på spillvatten och tryck
- Sparar pappren

Servicefirman
Certifierad för köldmedier

- Allt arbete på köldmediet
- Injustering av luftflödet
- Service enligt manualen
- Elarbete och felsökning

Så väljer du firma. Arbete på köldmediet kräver ett certifierat företag. Be att få se certifikatet. Elarbete gör ett registrerat elinstallationsföretag (Elsäkerhetsverkets e-tjänst Kolla elföretaget).

Källor: Naturvårdsverket, Privatpersoner måste anlita certifierad personal; Läckagekontroll. Energimyndigheten, Spara energi: enkla tips; Husguiden. Boverket, Legionella i vatten. Boverket, En- och tvåbostadshus i OVK-sammanhang. NIBE, installatörshandbok F730. Råden ersätter inte tillverkarens manual eller en fackmans bedömning av just din anläggning.

ANLÄGGNINGSKORT · FRÅNLUFTSVÄRMEPUMP

Vid larm

Skriv upp felkoden och fota displayen. Återställ högst en gång. Kommer larmet tillbaka, eller löser säkringen ut igen: ring servicefirman.

Egenkontroll

- ☐ Enligt manualen: byt filtret
- ☐ Vår och höst: donen
- ☐ Vår och höst: spillvatten och golvbrunn
- ☐ Höst: kurvan inför vintern
- ☐ Enligt manualen: service

Servicefirma, telefon _____

Märke och modell _____

Filtertyp _____

Filter senast bytt _____

Rätt tryck (bar) _____

Senaste service _____

Anteckningar